

Raadsvoorstel

Raadsvergadering Debat en Beslút	: 21 juni 2023
Petear	: 07 juni 2023
Agendapunt	: 2.9
Nummer	:
Datum voorstel	: 8 mei 2023
Onderwerp	: Veiligheidsregio Fryslân: jaarstukken 2022; begrotingswijziging 2023; begroting 2024; landelijke Stichting waarborgfonds.
Zaaknummer	: 744428
Portefeuillehouder	: de heer F. Veenstra; mevrouw B. Gardeniers

Voorstel:

Kennis te nemen van de onderstaande stukken van de Veiligheidsregio Fryslân en hierover geen zienswijzen in te dienen:

1. jaarstukken 2022
2. eerste begrotingswijziging 2023
3. begroting 2024
4. oprichting en deelname aan de landelijke stichting waarborgfonds veiligheidsregio's

Inleiding

Jaarlijks ontvangt u van de Veiligheidsregio Fryslân (VRF) de jaarstukken, de begroting en eventuele tussentijdse begrotingswijzigingen. U wordt daarmee in de gelegenheid gesteld uw zienswijze te geven op het beleid van de VRF. Naast deze stukken, informeert de VRF u ook over de voorgenomen oprichting van een landelijke stichting waarborgfonds veiligheidsregio's.

De VRF legt de volgende stukken aan de raad voor ter consultatie:

1. Jaarstukken 2022
2. Eerste begrotingswijziging 2023
3. Begroting 2024
4. Oprichting van een landelijke stichting waarborgfonds veiligheidsregio's

Met de aangeboden stukken geeft de VRF aan welke bijdrage zij heeft gegeven en gaat geven aan een gezond en veilig Fryslân. In dit collegevoorstel geven wij een toelichting op de stukken en doen wij een voorstel voor een zienswijze op deze stukken.

Beoogd resultaat

Met het geven van een zienswijze op de stukken van de VRF, geeft u invulling aan uw controlerende bevoegdheid.

Argumenten, risico's en eventuele beheersmaatregelen

Wij adviseren u geen zienswijzen in te dienen op de stukken van de VRF.

1. Jaarstukken 2022

In de jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) legt de VRF verantwoording af over de resultaten die zij in 2022 heeft behaald.

1a. Jaarverslag

Uit het jaarverslag komt naar voren dat de VRF in 2022 van crisis naar crisis werkte en als organisatie in staat is gebleken om hier flexibel op in te spelen. In 2022 is een start gemaakt met het inhalen van door corona opgelopen achterstanden.

Hieronder beschrijven wij per taakveld enkele bijzonderheden uit het jaarverslag.

Crisisbeheersing

- Voor 2022 had de VRF de ambitie om diverse werkzaamheden, die in de coronacrisis zijn uitgesteld, in te halen. Deze inhaalslag is ingezet, maar vanwege de blijvende dynamiek door de crisistaken nog niet volledig gerealiseerd. Dit geldt bijvoorbeeld voor het deelplan Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie en het deelplan Geneeskundige Zorg. Deze plannen zijn vanwege de coronacrisis uitgesteld en worden afgemaakt in 2023.
- Het meerjarenbeleidsplan vakbekwaam is op 23 november 2022 vastgesteld. Hiermee voldoet de VRF aan de Wet veiligheidsregio's, waarin de plicht is opgenomen om een oefenplan te hebben. De VRF organiseert enkele keren per jaar opleidingen, trainingen en oefeningen voor crisisfunctionarissen. In 2022 is geoefend met een cyberaanval en natuurbrand. Beide zijn voor gemeente DFM relevante risico's.
- De VRF heeft de nieuwe landelijke regels voor evenementenzorg opgenomen in de handreiking "Publieke gezondheid en veiligheid bij evenementen". Voor gemeenten en organisatoren schept dit helderheid over de randvoorwaarden voor een goede evenementenzorg.
- In 2022 is een netwerk "Overleg coördinatie vogelgriep" opgericht samen met diverse partijen. De aanpak is gericht op het opruimen van dode wilde vogels. Dit is in Friesland goed ingeregeld en deze succesvolle Friese aanpak is als basis genomen voor de Landelijke Leidraad Vogelgriep.
- In de "Impactanalyse Hoogwater Fryslân" is aangegeven wat de impact is van overstromingen in de regio. Deze informatie wordt gebruikt om de evacuatie van inwoners van Fryslân bij hoog water te ondersteunen.
- De jaarwisseling van 2021 naar 2022 is voor de hulpdiensten erg druk geweest, met agressie naar hulpverleners. Ook in onze gemeente was hier sprake van, waarbij een politieman blijvend letsel heeft opgelopen. De Friese burgemeesters hebben het verloop van de jaarwisseling geëvalueerd en afspraken gemaakt over de voorbereiding op de jaarwisseling 2022-2023.
- De opdracht tot het bieden van zorgcontinuïteit is door de minister verlengd. De GHOR heeft hierbij de taak om zicht te houden op de continuïteit van de zorg in de regio.
- De VRF ondersteunt gemeenten met de regionale verspreiding van vluchtelingen uit Oekraïne en verzorgt de exploitatie van crisisnoodopvang voor het COA.
- In 2022 is binnen het district Zuidwest (gemeenten Súdwest Fryslân en De Fryske Marren) vier maal opgeschaald naar GRIP 1. Dit had te maken met ontruiming van woningen door een gaslek, ontruiming van een verzorgingshuis in Sneek vanwege loshangende gevelplaten door storm en een uitlaande brand van een woning in het bos in Sint Nicolaasga. Hierbij was de angst voor een natuurbrand de aanleiding voor opschaling.

Brandweer

- Het jaar 2022 kenmerkte zich als een druk jaar met veel impactvolle incidenten, zoals de storm Eunice, (verkeers-)ongevallen, incidenten op het water en natuurbranden.
- De speerpunten die in het Beleidsplan Veiligheid 2019-2022 benoemd, zijn uitgevoerd.
- De voorbereidingen voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet liggen op schema.

Gezondheid

- Door werk anders vorm te geven heeft de GGD ondanks crises en druk op de arbeidsmarkt de benodigde zorg kunnen leveren:
 - Er is maatwerk geleverd door de JGZ en om dit ook in de toekomst te kunnen blijven doen zijn het digitale Mijn Kinddossier en de GIZ methodiek voor gespreksvoering geïntroduceerd.
 - In de noordelijke provincies worden de krachten gebundeld op medisch-milieukundig vlak en op provinciale schaal gebeurt dit in de ketenaanpakken waar via de Friese Preventie Aanpak aan gewerkt wordt.
- Als gevolg van het extra werk dat voortvloeide uit de coronapandemie en de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne, heeft een aantal projecten binnen het programma gezondheid vertraging opgelopen en zijn werkzaamheden doorgeschoven.

1b. Jaarrekening 2022

In 2022 is een positief resultaat behaald van € 894.000, welke deels is veroorzaakt door crises en het niet of later invullen van vacatures.

Het positieve resultaat is deels veroorzaakt door de, net als voorgaande jaren, uitgestelde en vertraagde reguliere taken. Daarnaast is er sprake bij de diverse programma's van het niet of later invullen van meerdere vacatures waardoor er een positief resultaat op de formatie is ontstaan. En door de effecten van de coronamaatregelen in het begin van 2022 zijn geplande opleidingen later gestart of doorgeschoven naar 2023. Het positieve resultaat wordt enigszins gedrukt door de hogere brandstofkosten en de prijsstijgingen van klein materieel.

Per programma is het gerealiseerde resultaat als volgt:

Programma	Resultaat
Gezondheid	€ 265.000
Crisisbeheersing	€ 258.000
Brandweer	€ 48.000
Organisatie	€ 323.000
Totaal resultaat	€ 894.000

Resultaatbestemming

Er wordt voorgesteld om vanuit de resultaatbestemming gelden te reserveren voor een aantal concrete ontwikkelingen die op korte termijn impact hebben op de organisatie:

- Wabo € 170.000
- Projecten € 135.000
- Kansrijke Start € 59.000
- Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA) € 125.000
- Integraal zorgakkoord (IZA) € 80.000

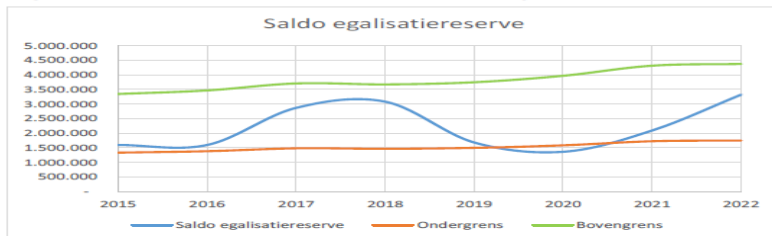
Het voorstel met betrekking tot de WABO betreft de brandweer. De inwerkingtreding van de omgevingswet is opnieuw uitgesteld waardoor er een langere overbruggingsperiode nodig is. Voor de dekking van de transitiekosten is de huidige bestemmingsreserve niet meer toereikend.

Vanuit de organisatie zijn tijdens de crises een aantal leerpunten geïdentificeerd, die middels projectmatige aanpak zullen worden opgepakt. De overige ontwikkelingen vloeien voort uit eerdere besluitvorming van de bestuurscommissie Gezondheid.

Daarnaast wordt voorgesteld het resterende deel (€ 325.000) toe te voegen aan de egalisatiereserve.

Deze egalisatiereserve wordt gebruikt om incidentele schommelingen in het resultaat op te vangen. Deze reserve heeft een omvang van tussen de 2% en 5% van het balanstotaal.

Egalisatiereserve inclusief voorgestelde dotatie (1/2)

De egalisatiereserve heeft een omvang van minimaal 2% en maximaal 5% van het begrotingstotaal

NB: In bovenstaande saldi is de resultaatbestemming van het betreffende jaar verwerkt.

Wij kunnen ons vinden in de voorgestelde resultaatbestemming en adviseren om geen zienswijze over de jaarrekening in te dienen.

2. Eerste begrotingswijziging 2023

Met de eerste begrotingswijziging brengt de VRF de lopende begroting formeel in lijn met de eerder door het bestuur genomen besluiten.

Vanuit de kaderbrief 2024-2027 is er één ontwikkeling die een effect heeft op 2023. Dit betreft vanuit het programma gezondheid de beleidsadviesing gezondheid.

De overige mutaties betreft eerder genomen besluiten over de uitvoering van wettelijke taken en over de uitvoering en financiering van projecten. Daarnaast zijn er vanuit de jaarrekening 2022 middelen gereserveerd voor 2023.

Mutaties vanuit eerder genomen besluiten:

- Versterken crisisbeheersing
- JGZ 3.0
- In te halen werkzaamheden
- Gezondheidsmonitor
- WABO
- Energietransitie

Mutaties vanuit de resultaatbestemming 2022:

- Publieke gezondheid Asielzoekers (PGA)
- Kansrijke Start
- Integraal zorgakkoord (IZA)
- Projecten

De totale omvang van de mutaties is € 2.907.000. De dekking van de mutaties vindt plaats vanuit externe BDUR-middelen (€ 1.532.000) en onttrekkingen uit de bestemmingsreserve (€ 1.264.000) en uit de egalisatiereserve (€ 111.000).

Op het moment van het opstellen van deze begrotingswijziging is er nog geen vastgestelde CAO CAR-UWO. De effecten van de CAO zullen in de tweede begrotingswijziging worden verwerkt.

Omdat de begrotingswijziging en de jaarrekening in lijn zijn met eerder genomen besluiten, adviseren wij om geen zienswijze in te dienen.

3. Begroting 2024

De begroting 2024 sluit aan bij de Kaderbrief 2024-2027.

In de begroting heeft de VRF aangegeven welke resultaten zij wil gaan realiseren om bij te dragen aan een veilig en gezond Fryslân. De kaderbrief 2024-2027 vormt het uitgangspunt voor de Begroting 2024.

Behandeling van de Kaderbrief in uw raad heeft op 11 januari (Petear) plaatsgevonden en op 25 januari is besloten geen zienswijze in te dienen. Vanuit de kaderbrief zijn binnen het programma gezondheid twee beleidsmatige ontwikkelingen verwerkt. Dit betreft de onderdelen strategische beleidsadviesing (€ 111.000) en Nu Niet Zwanger (€ 165.000).

Ten aanzien van de indexering van de materiële kosten is in de kaderbrief besloten, in verband met de hoge inflatie, om incidenteel af te wijken van de indexatieafspraken die in de financiële verordening zijn opgenomen. De indexatie van de materiële kosten voor 2024 wordt voorlopig beperkt tot 8%. Vervolgens wordt achteraf op basis van werkelijke ontwikkeling van het gemeentefonds over de jaren 2022, 2023 en 2024 geëvalueerd. Deze evaluatie zal eind 2024 starten en in 2025 vindt de verrekening plaats.

In de begroting zijn een aantal onzekerheden benoemd, die vooralsnog nog niet financieel zijn vertaald.

Dit betreffen:

- Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)
- Omgevingswet
- Taakdifferentiatie
- Algemene prijsontwikkeling
- Langere en betrouwbare levertijden
- Effecten crises op regulier werk
- Verduurzaming gebouwen en materieel
- Rente
- Functioneel leeftijdsontslag (FLO)

De begroting 2024 sluit aan bij de kaderbrief 2024-2027. Omdat er nog onvoldoende zicht is op de financiële gevolgen van een aantal ontwikkelingen vormen deze een mogelijk financieel risico voor de deelnemende gemeenten. Wij verwachten in de volgende kaderbrief meer duidelijkheid te krijgen over de omvang van deze risico's.

4. Oprichting van een Landelijke stichting waarborgfonds veiligheidsregio's

Het oprichten van de Landelijke stichting waarborgfonds maakt het mogelijk om risico's die niet verzekeraar zijn in gezamenlijkheid te dragen. Hiermee geven de veiligheidsregio's invulling aan goed werkgeverschap bij ongevallen, waarbij de financiële risico's zo voordelig mogelijk worden afgedekt.

Eind 2022 heeft het landelijke Veiligheidsberaad het principebesluit genomen tot het oprichten van de 'stichting waarborgfonds veiligheidsregio's'. De exacte financiële gevolgen voor de Veiligheidsregio Fryslân zijn nog niet bekend. Maar de verwachting is dat de financiële impact beperkt is en binnen de bestaande begroting kan worden opgevangen.

Op 13 februari 2023 heeft de Veiligheidsregio Fryslân een voorgenomen besluit genomen om medeoprichter en deelnemer van deze stichting te zijn. Conform artikel 6a van de gemeenschappelijke regeling worden de raden in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen over het voorgenomen besluit. Wij kunnen ons vinden in het voorgenomen besluit en stellen u voor om geen zienswijze hierover in te dienen.

Beleid- en regelgeving

Wet veiligheidsregio's

Wet gemeenschappelijke regelingen

Financiën

De voorgestelde bestemming van het positieve resultaat over 2022 betreft een reservering voor een aantal specifieke taken en een toevoeging van het restant aan de egaliseringsreserve van de VRF. Er vindt geen uitkering plaats aan de gemeenten. Ook heeft de eerste begrotingswijziging 2023 geen financiële consequenties voor de deelnemende gemeenten.

In de kaderbrief 2024-2027 is een verhoging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2024 aangekondigd en in de begroting 2024 is deze daadwerkelijk verwerkt. Zoals in het raadsadvies van 6 december 2022 al is aangegeven betreft dit een toename van onze gemeentelijke bijdrage van € 330.000. Hierin is een indexatie van de materiële kosten van 8% verwerkt. Uw raad heeft op 25 januari 2023 ingestemd met de kaderbrief en besloten hierover geen zienswijze in te dienen.

In de perspectiefnota 2024 wordt een aanmelding gedaan van de gewijzigde bijdrage.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Overheidsparticipatie

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing.

Vervolg en evaluatie

De deadline voor het indienen van zienswijzen door de raden is 22 juni 2023. De zienswijzen worden meegenomen in het voorstel aan het Algemeen bestuur. Het definitieve besluit over de jaarstukken, begrotingswijziging, begroting en waarborgfonds vindt plaats op 13 juli 2023.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken

	Datum	Soort document	Omschrijving	Zaaknummer
1.	25-4-2023	Raadsvoorstel	RV zienswijzen	744428
2.	25-4-2023	Raadsvoorstel	Voorblad niet openbaar	744428
3.	25-4-2023	Raadsbesluit	Concept raadsbesluit zienswijzen	744428
4.	25-4-2023	Conceptbrief zienswijzen	Brief zienswijzen DFM	744428
5.	23-3-2023	Aanbiedingsbrief VRF	Brief van VRF bij stukken	744428
6.	23-3-2023	VRF Jaarstukken 2022	Jaarverslag en Jaarrekening 2022	744428
7.	23-3-2023	Eerste begrotingswijziging 2023		744428
8.	23-3-2023	Programmabegroting 2024		744428
9.	23-3-2023	Aanbiedingsbrief oprichting stichting waarborgfonds	Brief VRF bij memo stichting waarborgfonds	744428
10.	23-3-2023	Memo stichting waarborgfonds	Memo	744428

Burgemeester en wethouders van De Fryske Marren,

gemeentesecretaris,
Ditta Cazemier

burgemeester,
Fred Veenstra